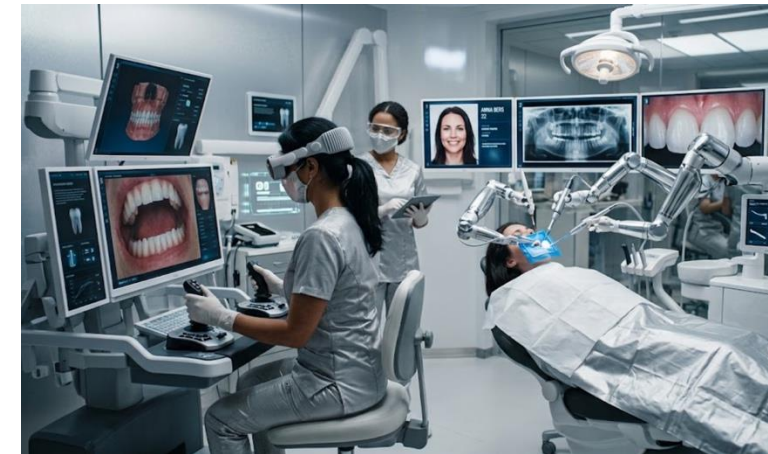
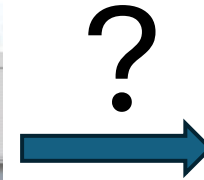
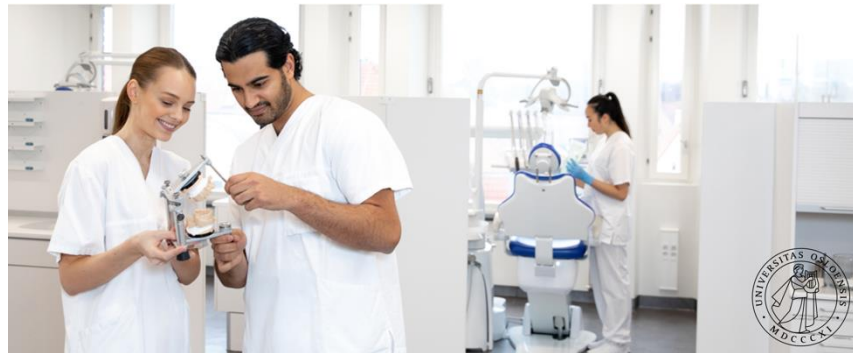

Evaluering av tannlegeutdanningen før, nå og fremover

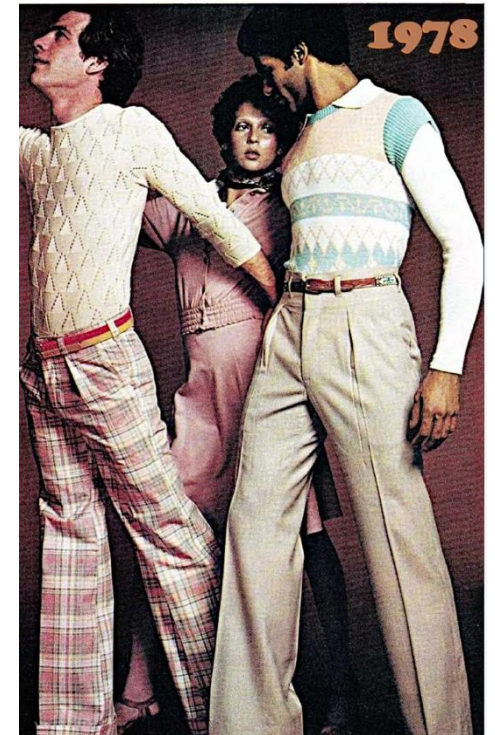
10-årskull tannleger analyserer seg selv

IV. Tannleger utdannet ved Universitetet i Oslo vurderer studieplanen

**ERIK DAHL
INGER KORTO
STEINAR RISNES**

Det er fastslått at den nyutdannede tannlege kan ha faglige vanskeligheter den første tiden i praksis (1,2). Dessuten er arbeidsoppgavene for den praktiserende tannlege i ferd med å endre karakter (3). Som følge av dette, vil også spørsmål om eventuelle endringer i studieplanen for odontologene måtte tas opp til vurdering.

1978

Mye er forandret siden 1978....
men hva med innholdet på utdanningen av tannhelsepersonell?

Kongebesøk

Diskusjon

Fra studenthold blir det stadig reist kritikk mot undervisningen. Det kan variere fra ønsket om visse justeringer innenfor enkelte fag til total omlegging av hele studiet. Det er derfor av betydning når det gjelder eventuelle fremtidige forandringer av studieopplegg å være klar over at den overveiende del av tannleger som er i yrket, og har vært i yrket gjennom noen år, mener at undervisningen ikke bør endres i retning av total omlegging av studiet.

Stort sett fornøyd

Av kommentarene fremgår det at det først og fremst er på det praktiske plan, altså i det kliniske arbeide at man føler skoen trykke når man kommer ut i yrket.

Styrke kliniske fag

En helt annen sak er at det i fremtiden kan bli vanskelig å få den fornødne pasienttilgang til de odontologiske klinikker. Ikke bare fordi tannhelsen bedrer seg, men også fordi klinikkene har vanskelig for å klare seg i konkurransen med annen offentlig og privat tannpleie,

Pasienttilgang?

H20 2020-25

Rapport

Kompetanseevaluering

Lastet ned: 22. september 2025 kl. 10:12

Innhold

Jeg kan utføre endodontisk behandling på molarer tilfredsstillende.

Jeg kan utføre estetiske fortannskompositter tilfredsstillende.

Jeg kan utføre non-kirurgiske ekstraksjoner tilfredsstillende.

Jeg kan utføre kirurgiske ekstraksjoner tilfredsstillende.

Jeg er skikket til å behandle de fleste akutte odontologiske situasjoner.

Jeg er skikket til å utføre protetiske broerstatninger tilfredsstillende.

Jeg kan utføre delproteser tilfredsstillende.

Jeg er i stand til å planlegge multidisciplinær behandling.

Jeg er fornøyd med læringsutbytte ved alle avdelinger i forhold til tidsbruk.

Jeg mestrer å kommunisere med mine pasienter.

Jeg kjenner mine begrensninger som nyutdannet tannlege.

Jeg er trygg i kommunikasjonen med engstelige pasienter.

Jeg kjenner lovverket knyttet til å praktisere som tannlege.

Jeg har nok kunnskap om økonomi, vilkår og rettigheter som tannlege.

Utdanningen er bra sammensatt av medisinske og odontologiske fag.

Jeg er skikket til å arbeide som tannlege.

☒ **Jeg kan utføre delproteser tilfredsstillende.**

Antall svar: 59

Svar	Antall	% av svar	Diagram
Svært uenig	15	25.4%	25.4%
Delvis uenig	9	15.3%	15.3%
Vet ikke	13	22%	22%
Delvis enig	18	30.5%	30.5%
Svært enig	6	10.2%	10.2%

☒ **Jeg kan utføre kirurgiske ekstraksjoner tilfredsstillende.**

Antall svar: 59

Svar	Antall	% av svar	Diagram
Sværtt uenig	27	45.8%	45.8%
Delvis uenig	11	18.6%	18.6%
Vet ikke	12	20.3%	20.3%
Delvis enig	11	18.6%	18.6%
Svært enig	1	1.7%	1.7%

☒ **Jeg har nok kunnskap om økonomi, vilkår og rettigheter som tannlege.**

Antall svar: 60

Svar	Antall	% av svar	Diagram
Svært uenig	5	8.3%	8.3%
Delvis uenig	10	16.7%	16.7%
Vet ikke	13	21.7%	21.7%
Delvis enig	27	45%	45%
Svært enig	8	13.3%	13.3%

☒ **Jeg er fornøyd med læringsutbytte ved alle avdelinger i forhold til tidsbruk.**

Antall svar: 60

Svar	Antall	% av svar	Diagram
Svært uenig	16	26.7%	26.7%
Delvis uenig	28	46.7%	46.7%
Vet ikke	7	11.7%	11.7%
Delvis enig	8	13.3%	13.3%
Svært enig	3	5%	5%

Oppfølging av undersøkelsen

Hei Ole Morten, Beklager sent svar. Nå har jeg snakket med en del studenter og laget en oppsummering over ting vi mener kan forbedre utdanningsløpet for odontologistudenter ved UiO. Vi ønsker å ta dette på alvor og håper dette kan være til hjelp.

Som st
mestre
ikke uts
uddann

Jeg har

Fagop

Probl

1. For

kunns

videt

2. Odi

komrr

studie

medis

tannli

faktisk

3. Det

egen i

komrr

ernær

4. Uthv

for c

Først

14. k

undst

Tann

stær

probl

Unde

vidst

2. Luk

for je

derfor

eng in

3. Ste

opta

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

stang

Fagområde: Fordigheissenteret (protetik)

Problemstilling:

1. For lite undervisning og praktisk trening i proteser. (Avtagbar protetik generelt)

- På i

prote

hern

-> Bil

ikke i

Forst

1. På

ferdig

tann

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

Hove

uten et det trengs en kirurg der.

- Det kan i-eks gjøres i makkepar på 3 stik at 2 er sterile og en ikke (slik som på

kirurger

5000-20

mottak

kirurger

3. Lige

Sette og

sling og

seldene

er i stud

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

senere i

Fagomr

Proble

- Barn

beste a

teknig

komme

pasient

av tilf

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

Allman

Proble

- Fordel

ulike st

stor sli

dkrig et

-studien

alle så k

er aldri i

me for i

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

for lite

Forslag

- Det er

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

Forslag

- Det er

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

såpas n

Nyutdannede tannlegers kompetanse

- Er utdanningen ved Det odontologiske fakultet i Oslo i tråd med fremtidens behov?
- Rapport fra en arbeidsgruppe 2025

Bakgrunn

- Tilbakemeldinger fra Den offentlige tannhelsetjenesten om mer usikre nyutdannede tannleger
- Det pågående arbeidet med ny studieplan
- Instituttbestyrer Carl Hjortsjö tar initiativ til å finne mer kunnskap og nedsetter en arbeidsgruppe
- Arbeidsgruppen:
 - Carl Christian Blich, universitetslektor (leder)
 - Ole Morten Kulbraaten, universitetslektor
 - Turid Kristoffersen, fylkestannhelsesjef i Vestfold
 - Kari Odland, privat praktiserende tannlege og leder av TiPs
 - Per Lüdemann, seniorrådgiver i Helsedirektoratet

Arbeidsgruppen arbeidet i tidsrommet 10. januar til 15. august 2025

- Det blir avholdt tre møter på Zoom
- Lederen deltar på nettmøte med fylkestannhelsesjefene
- Det utarbeides et spørreskjema til fylkestannhelsesjefene
- Det utarbeides et spørreskjema til avgangsstudentene (Ole Morten)
- Det innhentes kliniske krav fra 2011 samt i dag
- Det ble mottatt 9 svar fra 7 fylker (må derfor tolkes med varsomhet)

Tilbakemelding fra fylkene

- De ni respondentene rapporterte om til sammen 78 nyrekrutteringer gjennom de siste to årene
- Seks av ni mener de nyrekruttede var mer usikre på mer komplekse behandlingsbehov
- Fagområdene de nyutdannede beskrives som svakere i er endodonti, kirurgi og protetikk
- Uendret eller svakere klinisk kompetanse og mindre selvstendighet i perioden 2015 til 2023
- Økning i henvisninger (kjeveortopedi unntatt) – i hovedsak innen endodonti, kirurgi og narkose
- Slik spørsmålene er stilt er det ikke mulig å skille mellom utdanningsstedene

Tilbakemelding fra fylkene

- Telemark: Tannleger fra Bergen er mer selvstendige enn de fra Oslo
- Nordland: (fem klinikkledere) Mindre klinisk erfaring hos nyutdannede de siste fem-seks årene
- Innlandet: Tannleger utdannet i Norge er jevnt over bedre på kommunikasjon – Praksisperiodene burde vært lengre
- Innlandet: De nyutdannede er flinke i teorifag men usikre i den praktiske gjennomføringen
- Rogaland: Lavere terskel for å henvise. Det kreves mer av «faddere» / klinikkledere. Innkjøringsperioden varer lenger

Rapport 2023/50 | For Helse- og omsorgsdepartementet

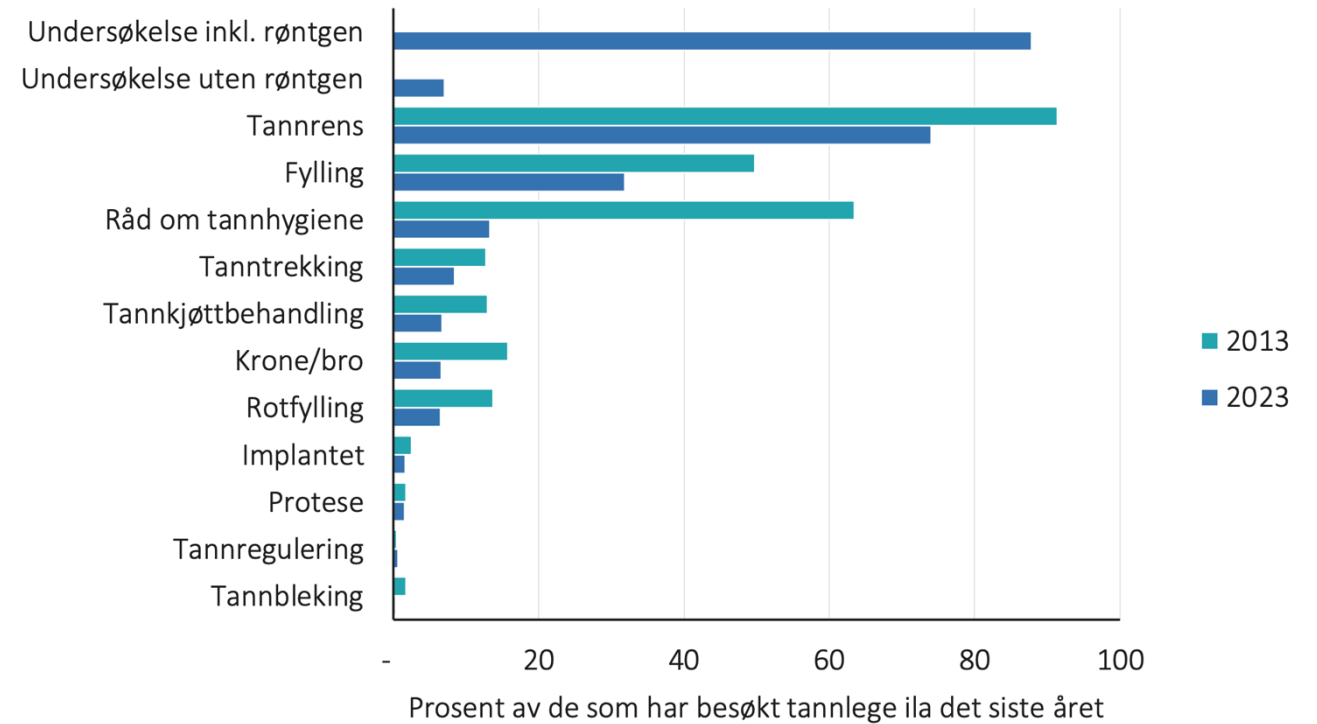
Befolkningens tannhelseutgifter og forbruksmønster

Befolkningsundersøkelse om voksenbefolkningens tannbehandling

Mari Brekke Holden og Siri Bråten Øye

Befolkningens tannhelseutgifter og forbruksmønster

Figur 3.11 Behandling utført hos tannlege siste året

Kilde: Vista Analyse, basert på befolkningsundersøkelse til et utvalg av Kantars GallupPanel september 2023. Resultater fra 2013 er fra befolkningsundersøkelsen til Grytten, Skau og Holst, respondentene mellom 20-70 år. Vektet. N hhv. 2295 (2023) og 3607 (2013). *2013-tall for undersøkelse er ukjent.

Et marked i endring

- Hva svarer befolkningen i 2025 versus 2004? (panelundersøkelser)
 - Halvering i mottatt reparativ behandling
 - Økning i rutinekontroller
 - Ca. 30 prosent reduksjon i kostnader (deflatert)
- Hva svarer privat praktiserende tannleger? (Grytten/Holmgren 2015, NTF 2019 og 2026)
 - Reduksjon i reparativ behandling (40-50 prosent mellom 1992 og 2015)
 - Rutinekontroller utgjør mer av aktiviteten
 - Snaut 40 prosent ønsker flere pasienter (nominelt 536, hvis representativt 1400)
- SSB Statistikkbanken
 - 18-åringene i 1985: 10,3 tenner med fylling i gjennomsnitt
 - 18-åringene i 2025: 2,7 tenner med fylling i gjennomsnitt
 - 18-åringene i 2025: 5 prosent hadde flere enn ni tenner med fylling – ca. 3000 individer på landsbasis

Spørsmål

- Skyldes (for) lite klinisk trening like mye tannhelseutviklingen som pasienttilgangen ved fakultetet?
- Skal fremtidens allmenntannleger beherske alle de tradisjonelle oppgavene?
- Hvor lite mengdetrening er for lite?
- Denne diskusjonen skylder vi både våre fremtidige kolleger – og pasientene deres